

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS	15
-------------------------	----

WPROWADZENIE	23
--------------------	----

Część pierwsza ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Rozdział I. PRZEDMIOT KRYMINOLOGII	45
Rozdział II. STOSUNEK KRYMINOLOGII DO INNYCH NAUK	64
Rozdział III. KRYMINOLOGIA PORÓWNAWCZA	77
Rozdział IV. PODSTAWOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI O PRZESTĘPCZOŚCI	88
1. Rozmiar przestępczości	89
2. Policyjny system informacyjny o postępowaniach przygotowawczych oraz niektórych innych zdarzeniach	90
3. Statystyka prokuratorska	90
4. Statystyka sądowa	91
5. Statystyka więzienna	95
6. Statystyka kryminologiczna	96
7. Intensywność przestępczości	103
8. Struktura przestępczości	104
9. Dynamika przestępczości	104
10. Geografia przestępczości	105
11. Zagadnienie „ciemnej liczby”	106
12. Porównywalność danych statystycznych	116
13. Ocena systemu statystyki przestępczości w Polsce	118
Literatura uzupełniająca do części pierwszej	124

Część druga PRZESTĘPCZOŚĆ

Rozdział V. PRZESTĘPCZOŚĆ W POLSCE W LATACH 2008–2015	133
1. Uwagi wstępne	133

2. Przestępstwa stwierdzone	133
3. Struktura przestępstw	134
4. Struktura geograficzna przestępczości	137
Rozdział VI. WYBRANE PROBLEMY PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ W POLSCE	155
1. Istota przestępczości zorganizowanej	155
2. Ogólne dane	159
3. Przestępczość narkotykowa	161
4. Zorganizowana przestępczość ekonomiczna	163
5. Zagrożenia aktami terroru	172
6. Handel ludźmi	173
7. Urowadzenia dla okupu	174
8. Przestępczość samochodowa	174
9. Handel bronią i materiałami wybuchowymi	175
10. Fałszerstwa pieniędzy	176
11. Współdziałanie Centralnego Biura Śledczego Policji z jednostkami zagranicznymi	176
Rozdział VII. TENDENCJE ROZWOJOWE PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ W INNYCH KRAJACH EUROPEJSKICH	177
1. Europa jako obszar geograficzno-kryminalny	177
2. Przestępczość zorganizowana jako dominujący element przestępczości w Europie	182
3. Sytuacja narkotykowa w Europie	187
4. Przewidywane kierunki rozwoju przestępczości zorganizowanej do 2022 roku	190
Rozdział VIII. TERRORYZM	210
Rozdział IX. ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ NUKLEARNĄ	229
Rozdział X. ZABÓJCZY SERYJNI	245
Rozdział XI. PRANIE PIENIĘDZY	260
1. Pojęcie prania pieniędzy	260
2. Międzynarodowa problematyka prania pieniędzy	262
3. Metody prania pieniędzy	265
4. Etapy prania i źródła pochodzenia pieniędzy	269
5. Ocena sytuacji w wybranych państwach	271
Rozdział XII. KORUPCJA	284
Rozdział XIII. PRZESTĘPSTWA KOMPUTEROWE I INTERNETOWE	308
Rozdział XIV. HANDEL ORGANAMI LUDZKIMI	322
1. Charakter handlu ludzkimi organami	322
2. Rozmiary handlu organami ludzkimi	324
3. Postępowanie innych państw w sprawach handlu ludzkimi organami	325
4. Przykłady handlu ludzkimi organami	327
5. Przyczyny handlu ludzkimi organami	329
6. Deficyt organów ludzkich	330
7. Odpowiedzialność karna w Polsce za handel organami ludzkimi	330
8. Ocena moralna dawstwa organów	332
9. Działalność Europejskiego Ośrodka Transplantacji	334
10. Przyszłość transplantacji organów	335

Rozdział XV. PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH	336
1. Źródła zachowań agresywnych i destrukcyjnych	336
2. Czyny karalne popełniane przez nieletnich	338
3. Wybrane kategorie czynów karalnych wyczerpujących znamiona przestępstwa .	338
4. Motywy	343
Rozdział XVI. PRZESTĘPCZOŚĆ KOBIET	351
1. Czynniki determinujące niską przestępczość kobiet	353
2. Przyczyny przestępczości kobiet	356
3. Ogólny obraz przestępczości kobiet	359
Literatura uzupełniająca do części drugiej	368

Część trzecia

NIEKTÓRE UJEMNE ZJAWISKA SPOŁECZNE O POTENCJALE KRYMINOGENNYM

Rozdział XVII. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO	379
1. Czym jest środowisko?	380
2. Zrównoważony rozwój	380
3. Świadomość przemocy nad środowiskiem	382
4. Świadomość konieczności ochrony środowiska w Europie	382
5. Główne zasady ochrony środowiska	383
6. Problemy z międzynarodowym prawem ochrony środowiska	384
7. Program ochrony środowiska ONZ	385
8. Rola Światowej Organizacji Handlu	386
9. Degradacja środowiska naturalnego w Polsce	387
Rozdział XVIII. BEZROBOCIE	390
1. Definicja bezrobocia	390
2. Rodzaje bezrobocia	392
3. Przyczyny bezrobocia w Polsce	393
4. Stopa bezrobocia	394
5. Charakterystyka bezrobotnych w Polsce	396
6. Przeciwdziałanie bezrobociu	401
7. Bezrobocie na świecie	402
Rozdział XIX. WYPADKI DROGOWE	406
1. Czynniki wpływające na bezpieczeństwo na drogach	406
2. Wypadki drogowe w Polsce	408
Rozdział XX. WYPADKI PRZY PRACY	419
1. Uwagi ogólne	419
2. Wypadki w poszczególnych dziedzinach gospodarki	421
3. Wypadki śmiertelne	422
4. Wypadki ciężkie	422
5. Przyczyny wypadków	423
6. Zmienność przestrzenna	424
Rozdział XXI. STAN ZDROWIA PSYCHICZNEGO LUDNOŚCI W POLSCE	430
1. Ogólna problematyka zdrowia psychicznego	430
2. Stan zdrowia psychicznego więźniów i wykonywanie kary pozbawienia wolności wobec skazanych niepełnosprawnych psychicznie	437

Rozdział XXII. ALKOHOL A PRZESTĘPSTWO	439
1. Spożycie alkoholu	439
2. Typologia związków alkoholu z przestępstwem	440
3. Dane statystyczne o związkach alkoholu z przestępstwem	449
Rozdział XXIII. NARKOMANIA I LEKOMANIA A PRZESTĘPCZOŚĆ	462
1. Uwagi ogólne	462
2. Dane statystyczne o związkach narkotyków i innych środków odurzających z przestępstwem	481
3. Narkotyki zażywane przez dorosłych	484
4. Kryminologiczne aspekty dopingu	486
Rozdział XXIV. AIDS	499
Rozdział XXV. PRZEMOC I AGRESJA JAKO ZJAWISKA SPOŁECZNE	510
1. Uwagi ogólne	510
2. Czynniki determinujące przemoc zbiorową i skutki tej przemocy	510
3. Przemoc jako problem globalny dla zdrowia publicznego	518
4. Przemoc w rodzinie	526
5. Przemoc w miejscu pracy	540
6. Mobbing	544
7. Przemoc wśród partnerów seksualnych	558
8. Czynniki ryzyka i skutki przemocy seksualnej	565
9. Przemoc w kontaktach interpersonalnych i międzygrupowych	574
10. Przemoc na stadionach piłkarskich	587
11. Bezpieczeństwo imprez masowych w Polsce	596
Rozdział XXVI. SAMOBÓJSTWO JAKO PROBLEM KRYMINOLOGICZNY	599
1. Zagadnienia wstępne	599
2. Dynamika samobójstw w Polsce w latach 2000–2014	602
3. Samobójstwa na świecie	604
4. Kryminologiczna typologia samobójstw	606
5. Samobójstwo a przestępstwo	607
Rozdział XXVII. SIEROCTWO SPOŁECZNE	615
Rozdział XXVIII. NIEDOSTOSOWANIE SPOŁECZNE DZIECI I MŁODZIEŻY	628
Rozdział XXIX. BEZDOMNOŚĆ	642
1. Definicja bezdomności	642
2. Rozmiary zjawiska bezdomności	646
3. Charakterystyka bezdomnych	649
4. Przyczyny bezdomności	650
5. Czynniki sprzyjające bezdomności	650
6. Kryminogenne aspekty bezdomności	652
Rozdział XXX. PSYCHOPATIA	659
Rozdział XXXI. PROSTYTUCJA	670
1. Definicja prostytucji	670
2. Rys historyczny	670
3. Prawne systemy regulacji prostytucji	673
4. Rozmiary prostytucji	675
5. Odpowiedzialność karna za przestępstwa związane z prostytucją	678
6. Rodzaje prostytucji	679
7. Rodzaje prostytucji i motywy jej uprawiania	684
Literatura uzupełniająca do części trzeciej	693

Część czwarta DOKTRYNY KRYMINOLOGICZNE

Rozdział XXXII. RYS HISTORYCZNY	707
Rozdział XXXIII. ROZWÓJ KIERUNKU BIOLOGICZNEGO	712
Rozdział XXXIV. PSYCHOLOGICZNE TEORIE ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH ...	724
1. Definicje agresji	725
2. Antropogeneza i funkcja zachowań agresywnych we wczesnych stadiach rozwoju ludzkości	728
3. Gniew i agresja	730
4. Rozwój reakcji agresywnych	736
5. Teoria Freuda	738
6. Teoria Lorenza	741
7. Teoria frustracji–agresji	741
8. Teoria Berkowitza	742
9. Teoria Fromma	743
Rozdział XXXV. ZJAWISKO PRZESTĘPCZOŚCI W UJĘCIU SOCJOLOGICZNYM ...	745
1. Teoria anomii	747
2. Teorie ekonomiczne	751
3. Teoria zróżnicowanych powiązań	755
4. Teorie podkultur	759
5. Teoria kontroli Hirschiego	764
6. Teoria samokontroli Gottfredsona i Hirschiego	768
7. Kontrola społeczna Sampsona i Lauba	773
8. Teoria naznaczania (stygmatyzacji)	778
9. Teoria społecznego uczenia się zachowań agresywnych	780
10. Teoria sytuacyjnego działania	781
11. Teoria rozwoju społeczno-moralnego jednostki Kohlberga	791
12. Teorie konfliktowe	792
13. Teoria perspektywy życiowej i rozwojowej	796
14. Teoria wstydu	798
15. Teoria przekory	798
16. Teoretyczna integracja	799
Rozdział XXXVI. RADYKALNA KRYMINOLOGIA	801
Rozdział XXXVII. INNE TEORIE KRYMINOLOGICZNE	806
1. Teorie postmodernistyczna i konstytutywna	806
2. Kryminologia feministyczna	808
Literatura uzupełniająca do części czwartej	812

Część piąta DETERMINANTY ZJAWISK PRZESTĘPCZYCH

Rozdział XXXVIII. SYNDROM I POTENCJAŁ ZACHOWANIA PRZESTĘPCZEGO ...	819
Rozdział XXXIX. CZYNNIKI SPOŁECZNO-EKONOMICZNE A PRZESTĘPCZOŚĆ	827
Rozdział XL. MIGRACJA A PRZESTĘPCZOŚĆ	836
1. Sytuacja w krajach Unii Europejskiej	836

2. Sytuacja w Polsce	838
3. Implikacje migracji	846
4. Interpretacja różnic między imigrantami i krajowcami	847
5. Dzieci imigrantów	848
6. Przestępczość zorganizowana	849
7. Znaczenie nastrojów antyimigracyjnych	850
Rozdział XLI. ZJAWISKA KULTUROWE O NEGATYWNEJ TREŚCI	
SPOŁECZNEJ	863
Rozdział XLII. DYSFUNKCJONALNOŚĆ RODZINY	871
Rozdział XLIII. WADY SYSTEMU FUNKCJONOWANIA SZKOŁY	883
Rozdział XLIV. RELIGIA A PRZESTĘPCZOŚĆ	905
Rozdział XLV. PATOLOGIA CECH BIOPSYCHICZNYCH	914
Rozdział XLVI. ROLA OFIARY W GENEZIE PRZESTĘPSTWA	934
1. Ogólna problematyka wiktymologii kryminalnej	934
2. Interakcje sprawca – ofiara w przestępstwach seksualnych	949
Literatura uzupełniająca do części piątej	954

Część szósta SYSTEM PROFILAKTYKI KRYMINOLOGICZNEJ

Rozdział XLVII. POJĘCIE I ZAKRES PROFILAKTYKI	961
Rozdział XLVIII. PROGNOZY KRYMINOLOGICZNE	975
1. Cele prognoz kryminologicznych	975
2. Prognozowanie przestępczości w wymiarze społecznym	976
3. Podstawy prawne indywidualnej prognozy kryminologicznej	994
4. Prognozowanie indywidualnych zachowań przestępczych. Przegląd i ocena indywidualnych badań prognostycznych na świecie	996
5. Autorska koncepcja indywidualnej prognozy kryminologicznej	1012
Rozdział XLIX. PSYCHOLOGIA ROZWOJOWA A ZAGADNIENIA	
PROFILAKTYKI	1017
Rozdział L. ROLA HIGIENY PSYCHICZNEJ W ZAPOBIEGANIU	
PRZESTĘPCZOŚCI	1036
Rozdział LI. ZNACZENIE KULTURY W ZAPOBIEGANIU PRZESTĘPCZOŚCI	1046
Rozdział LII. PAŃSTWOWY SYSTEM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI	1055
1. Profilaktyczne funkcje ustawodawstwa	1055
2. Profilaktyczna działalność organów ścigania karnego i wymiaru sprawiedliwości	1059
3. Działalność profilaktyczna organów kontroli	1085
4. Międzynarodowe porozumienia mające na celu zapobieganie handlowi ludźmi	1090
5. Współpraca z policjami krajów Unii Europejskiej – Europejska Sieć Prewencji Kryminalnej	1091
Rozdział LIIL. OCHRONA CYBERPRZESTRZENI PAŃSTWA	1094
1. Doniosłość problemu	1094
2. Cele Programu	1096
3. Adresaci i realizatorzy Programu	1098
4. Podstawy prawne działań ochronnych	1098

5. Działania organizacyjno-prawne	1100
6. Cyberprzestępstwa a Kodeks karny	1101
7. Współpraca międzynarodowa	1102
8. Współpraca krajowa	1104
9. Wdrażanie dodatkowych rozwiązań prewencyjnych	1107
10. Ochrona kluczowych systemów informatycznych	1108
11. System komunikacji powszechnej i edukacji	1109
12. Edukacja społeczna i specjalistyczna	1110
Rozdział LIV. ZAPOBIEGANIE PRZEZ POLICJĘ PRZESTĘPCZOŚCI	
ZORGANIZOWANEJ	1113
Rozdział LV. PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI GOSPODARCZEJ	1121
1. Służby, organy i instytucje realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania przestępczości gospodarczej i jej zwalczania	1121
2. Międzynarodowe mechanizmy przeciwdziałania przestępczości gospodarczej i jej zwalczania	1124
3. Współpraca z sektorem prywatnym	1128
Rozdział LVI. ZADANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	
W ZAKRESIE OCHRONY PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA	
PUBLICZNEGO	1129
1. Charakter zadań	1129
2. Współpraca Policji z jednostkami samorządu terytorialnego w kształtowaniu lokalnej polityki bezpieczeństwa	1134
3. Straże gminne (miejskie)	1136
4. Komisje bezpieczeństwa i porządku	1139
Rozdział LVII. SPOŁECZNE STRATEGIE ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ...	1142
1. Istota społecznych form prewencji kryminalnej	1142
2. Kierunki działań społecznych w wybranych państwach	1146
3. Organizacje międzynarodowe i rządowe	1150
4. Tworzenie i funkcjonowanie grup osiedlowych na terenie polskich miast	1152
5. Granice interwencji społecznej w zapobieganiu przestępczości	1153
Rozdział LVIII. KSZTAŁTOWANIE PRZEZ ŚRODKI MASOWEJ	
INFORMACJI POSTAW ANTYPRZESTĘPCZYCH	
I ANTYWIKTYMIZACYJNYCH	1157
Rozdział LIX. ZAPOBIEGANIE NADUŻYWANIU ALKOHOLU	1165
Rozdział LX. ZAPOBIEGANIE PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH	1168
Rozdział LXI. ZAPOBIEGANIE PRZEMOCY WOBEC LUDZI STARSZYCH	1186
Rozdział LXII. ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM SUICYDALNYM	1192
Rozdział LXIII. TRAKTOWANIE PRZESTĘPCÓW SEKSUALNYCH	1204
1. Rozwiązania stosowane w Polsce	1204
2. Doświadczenia innych państw	1221
Rozdział LXIV. OGÓLNE PROBLEMY ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPSTWOM	
NIEUMYŚLNYM	1231
Rozdział LXV. ODDZIAŁYWANIA PENITENCJARNE JAKO SPOSÓB	
ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI	1238
Rozdział LXVI. OCENA EFEKTÓW RESOCJALIZACYJNYCH W WARUNKACH	
IZOLACJI PENITENCJARNEJ	1256
Literatura uzupełniająca do części szóstej	1274

SUMMARY	1283
ZUSAMMENFASSUNG	1287

WYKAZ „OKIENEK” PROBLEMOWYCH

Przeglądy wiktyimizacyjne w Niemczech. Wyniki drugiej dolnosaksońskiej ankietyzacji w zakresie bezpieczeństwa i przestępczości	96
Piramidy finansowe	164
Walizkowa broń atomowa	234
Interpretacja zabójstw seryjnych	246
Tommy Lynn Sells	254
Deklaracja Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) o ochronie zdrowia psychicznego dla Europy	432
Przestępczość związana z dopingiem	486
Dopalacze	491
Europejska Typologia Bezdomności i Wykluczenia Mieszkaniowego ETHOS	643
Narcyzm – osobowość skłonna do gniewu i przemocy wskutek niestabilnej samooceny	732
Przemoc i amok w szkołach	892
Badania nad genetyką przestępczości	918
Metaanalizy w zapobieganiu przestępczości	997
Nadzór elektroniczny	1056
Instytucja <i>crime stoppers</i>	1063
Nadużycia wobec dzieci w internecie	1115
Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom	1193
Banki danych o przestępcach seksualnych	1216
Zakład karny jako miejsce skoncentrowanego środowiska przestępczego. Podkultura więzienna	1240

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION	23
---------------------------	-----------

Part one INTRODUCTORY PROBLEMS

Chapter I. THE SUBJECT MATTER OF CRIMINOLOGY	45
Chapter II. THE RELATION OF CRIMINOLOGY TO OTHER SCIENCE	64
Chapter III. COMPARATIVE CRIMINOLOGY	77
Chapter IV. BASIC SOURCES OF INFORMATION ABOUT CRIME	88
1. Dimension of crime	89
2. Police information system about preparatory activity and other select events ...	90
3. Prosecutor's office statistics	90
4. Court statistics	91
5. Prison statistics	95
6. Criminological statistics	96
7. Crime intensity	103
8. Crime structure	104
9. Crime dynamic	104
10. Geography of crime	105
11. The „dark number”	106
12. Comparability of statistical data	116
13. Assessment of the crime statistics system in Poland	118
Additional literature to part one	124

Part two CRIME

Chapter V. CRIME IN POLAND IN 2008–2015	133
1. Introductory remarks	133
2. Recorded crimes	133
3. Structure of crimes	134
4. Geographic structure of crime	137

Chapter VI. SELECT PROBLEMS OF ORGANISED CRIME IN POLAND	155
1. The essence of organised crime	155
2. General data	159
3. Drug-related crime	161
4. Organised economic crime	163
5. Terror threats	172
6. Trafficking in people	173
7. Kidnapping for ransom	174
8. Vehicle crime	174
9. Explosive materials and weapons trade	175
10. Money forgery	176
11. Cooperation between CBSP and foreign units	176
Chapter VII. DEVELOPMENT TENDENCIES OF ORGANISED CRIME IN OTHER EUROPEAN COUNTRIES	177
1. Europe as a geographic-criminal region	177
2. Organised crime as the dominating element in European crime	182
3. Drug situation in Europe	187
4. Likely trends in the development of organised crime until 2022	190
Chapter VIII. TERRORISM	210
Chapter IX. THREAT OF NUCLEAR CRIME	229
Chapter X. SERIAL KILLERS	245
Chapter XI. MONEY LAUNDERING	260
1. The concept of money laundering	260
2. The international problem of money laundering	262
3. Methods of money laundering	265
4. Stages of money laundering and sources of money	269
5. Situation in selected countries	271
Chapter XII. CORRUPTION	284
Chapter XIII. COMPUTER- AND INTERNET-RELATED OFFENCE	308
Chapter XIV. TRADE IN HUMAN ORGANS	322
1. Character of trade in human organs	322
2. Scale of human organs trafficking	324
3. Conduct of other states relating to trade in human organs	325
4. Examples of trade in human organs	327
5. Causes of trade in human organs	329
6. Deficit of human organs	330
7. Penal liability in Poland for trade in human organs	330
8. Moral perspectives of organ donation	332
9. Activity of the European Transplantation Centre	334
10. Future of organ transplantation	335
Chapter XV. JUVENILE DELINQUENCY	336
1. Sources of aggressive and destructive behaviour	336
2. Punishable juvenile delinquency	338
3. Selected categories of punishable delinquency classified as crimes	338
4. Motives	343
Chapter XVI. WOMEN'S CRIME	351
1. Factors determining the low rate of women's crime	353

2. Causes of women's crime	356
3. General image of women's crime	359
Additional literature to part two	368

Part three

SOME NEGATIVE SOCIAL PHENOMENA OF THE CRIME-INDUCING POTENTIAL

Chapter XVII. THREATS TO THE NATURAL ENVIRONMENT	379
1. What is the natural environment?	380
2. Balanced development	380
3. Awareness of violence against the natural environment	382
4. Awareness of the necessity to protect the natural environment in Europe	382
5. Main principles of protecting the natural environment	383
6. Problems with the international natural environment protection law	384
7. United Nations natural environment protection programme	385
8. Role of the World Trade Organisation	386
9. Degradation of the natural environment in Poland	387
Chapter XVIII. UNEMPLOYMENT	390
1. Definition of unemployment	390
2. Types of unemployment	392
3. Reasons for unemployment in Poland	393
4. Unemployment rate	394
5. Characteristic of the unemployed in Poland	396
6. Counteracting unemployment	401
7. Unemployment in the world	402
Chapter XIX. TRAFFIC ACCIDENTS	406
1. Factors influencing road safety	406
2. Traffic accidents in Poland	408
Chapter XX. ACCIDENTS AT WORK	419
1. General remarks	419
2. Accidents in particular fields of the economy	421
3. Fatal accidents	422
4. Severe accidents	422
5. Reasons for accidents	423
6. Spatial variability	424
Chapter XXI. STATE OF THE MENTAL HEALTH OF THE POPULATION OF POLAND	430
1. General problem of mental health	430
2. State of the mental health of inmates and the execution of the penalty of imprisonment in relation to the mentally handicapped convicts	437
Chapter XXII. ALCOHOL AND CRIME	439
1. Alcohol consumption	439
2. Typology of connections between alcohol and crime	440
3. Statistical data on connections between alcohol and crime	449
Chapter XXIII. NARCOTIC AND PRESCRIPTION DRUGS ADDICTION AND CRIME	462
1. General remarks	462

2. Statistical data on connections between other narcotics, drugs and crime	481
3. Drugs among adults	484
4. Criminological aspects of doping	486
Chapter XXIV. AIDS	499
Chapter XXV. VIOLENCE AND AGGRESSION AS SOCIAL PHENOMENA	510
1. General remarks	510
2. Factors determining group violence and its effects	510
3. Violence as a global health service problem	518
4. Family violence	526
5. Violence at work	540
6. Mobbing	544
7. Violence among sexual partners	558
8. Risk factors and effects of sexual violence	565
9. Violence in interpersonal and inter-group contacts	574
10. Violence at football stadiums	587
11. Safety of mass events	596
Chapter XXVI. SUICIDE AS A CRIMINOLOGICAL PROBLEM	599
1. Introductory problems	599
2. The dynamic of suicides in Poland in 2000–2014	602
3. Suicides in the world	604
4. Criminological typology of suicides	606
5. Suicide and crime	607
Chapter XXVII. SOCIAL ORPHANS	615
Chapter XXVIII. SOCIAL MALADJUSTMENT OF CHILDREN AND ADOLESCENTS	628
Chapter XXIX. HOMELESSNESS	642
1. Definition of homelessness	642
2. Dimensions of homelessness	646
3. Characteristic of the homeless	649
4. Reasons for homelessness	650
5. Factors conducive to homelessness	650
6. Crime-inducing aspects of homelessness	652
Chapter XXX. PSYCHOPATHY	659
Chapter XXXI. PROSTITUTION	670
1. Definition of prostitution	670
2. Historical outline	670
3. Legal system and prostitution	673
4. Dimensions of prostitution	675
5. Criminal responsibility for the prostitution-related crime	678
6. Types of prostitution	679
7. Prostitution and its motives	684
Additional literature to part three	693

Part four CRIMINOLOGICAL DOCTRINES

Chapter XXXII. HISTORICAL OUTLINE	707
--	------------

Chapter XXXIII. DEVELOPMENT OF THE BIOLOGICAL CURRENT	712
Chapter XXXIV. PSYCHOLOGICAL THEORIES OF AGGRESSIVE BEHAVIOUR	724
1. Definitions of aggression	725
2. Anthropogenesis and the function of aggressive behaviour in early stages of the development of mankind	728
3. Anger and aggression	730
4. The development of aggressive reactions	736
5. The Freud theory	738
6. The Lorenz theory	741
7. The frustration-aggression theory	741
8. The Berkowitz theory	742
9. The Fromm theory	743
Chapter XXXV. SOCIOLOGICAL INTERPRETATION OF CRIME	745
1. The anomy theory	747
2. Economic theories	751
3. The differentiated connections theory	755
4. Theories of sub-cultures	759
5. The Hirschi control theory	764
6. The Gottfredson and Hirschi self-control theory	768
7. Social control according to Sampson and Laub	773
8. The marking (stigmatisation) theory	778
9. Theory of the social learning of aggressive behaviour	780
10. Situational Action Theory	781
11. The Kohlberg theory of the socio-moral development of the individual	791
12. The conflict theories	792
13. The theory of life chances and development	796
14. The shame theory	798
15. The theory of perversity	798
16. Theoretical integration	799
Chapter XXXVI. RADICAL CRIMINOLOGY	801
Chapter XXXVII. OTHER THEORIES OF CRIMINOLOGY	806
1. Postmodernist and constitutive theories	806
2. Feminist criminology	808
Additional literature to part four	812

Part five DETERMINANTS OF CRIMINAL PHENOMENA

Chapter XXXVIII. CRIME SYNDROME AND POTENTIAL	819
Chapter XXXIX. SOCIOECONOMIC FACTORS AND CRIME	827
Chapter XL. MIGRATION AND CRIME	836
1. Situation in European Union	836
2. Situation in Poland	838
3. Implications of migration	846
4. Interpretation of differences between immigrants and the local population	847
5. Immigrants' children	848
6. Organised crime	849

7. Significance of anti-immigration moods	850
Chapter XLI. CULTURAL PHENOMENA WITH NEGATIVE SOCIAL CONTENTS ..	863
Chapter XLII. DYSFUNCTIONAL FAMILY	871
Chapter XLIII. FAULTY SYSTEM OF THE FUNCTIONING OF SCHOOLS	883
Chapter XLIV. RELIGION AND CRIME	905
Chapter XLV. PATHOLOGY OF BIOPSYCHIC FEATURES	914
Chapter XLVI. ROLE OF THE VICTIM IN THE ORIGIN OF CRIME	934
1. General issues of criminal victimology	934
2. The perpetrator-victim interaction in sexual offences	949
Additional literature to part five	954

Part six SYSTEM OF CRIMINOLOGICAL PROPHYLAXIS

Chapter XLVII. CONCEPT AND RANGE OF PROPHYLAXIS	961
Chapter XLVIII. CRIMINOLOGICAL PREDICTIONS	975
1. Objectives of criminological predictions	975
2. Social dimensions of crime forecasting	976
3. Legal grounds for the individual crime forecasting	994
4. Individual criminal behavior forecasting. Review and evaluation of prognostic research in the world	996
5. Author's concept of the individual crime forecasting	1012
Chapter XLIX. DEVELOPMENT PSYCHOLOGY AND PROBLEMS OF PROPHYLAXIS	1017
Chapter L. ROLE OF MENTAL HYGIENE IN CRIME PREVENTION	1036
Chapter LI. SIGNIFICANCE OF CULTURE IN CRIME PREVENTION	1046
Chapter LII. STATE SYSTEM OF CRIME PREVENTION	1055
1. Prophylactic functions of legislation	1055
2. Prophylactic activity of penal prosecution organs and the administration of justice	1059
3. Prophylactic activity of control organs	1085
4. International conventions on preventing trade in people	1090
5. Co-operation with police forces from European Union countries – European Crime Prevention Network	1091
Chapter LIII. PROTECTION OF THE STATE'S CYBERSPACE	1094
1. The importance of the issue	1094
2. The objectives of the Program	1096
3. The recipients and executors of the Program	1098
4. Legal grounds for the protective measures	1098
5. Organisational-legal activities	1100
6. Cyber crime and the Penal Code	1101
7. International co-operation	1102
8. Domestic co-operation	1104
9. The implementation of additional preventive solutions	1107
10. The protection of key IT systems	1108
11. A general communication system	1109
12. The social and specialist education	1110

Chapter LIV. POLICE PREVENTION OF ORGANISED CRIME	1113
Chapter LV. ECONOMIC CRIME PREVENTION	1121
1. Services, authorities, institutions and their economic crime prevention tasks ...	1121
2. International mechanisms of economic crime prevention	1124
3. Cooperation with private sector	1128
Chapter LVI. TASKS OF TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT UNITS IN THE PROTECTION OF PUBLIC SAFETY AND ORDER	1129
1. Character of tasks	1129
2. Police cooperation with local government units in shaping the local safety policy	1134
3. Communal (municipal) guards	1136
4. Safety and order committees	1139
Chapter LVII. SOCIAL STRATEGIES OF CRIME PREVENTION	1142
1. Essence of social forms of crime prevention	1142
2. Directions of social activity in select states	1146
3. International and government organisations	1150
4. Creating and functioning of community groups in Polish cities	1152
5. Limits of social intervention in crime prevention	1153
Chapter LVIII. SHAPING ANTI-CRIME AND ANTI-VICTIMISATION ATTITUDES THROUGH THE MASS MEDIA	1157
Chapter LIX. ALCOHOL ABUSE PREVENTION	1165
Chapter LX. JUVENILE CRIME PREVENTION	1168
Chapter LXI. PREVENTING VIOLENCE AGAINST THE ELDERLY	1186
Chapter LXII. PREVENTING SUICIDAL BEHAVIOUR	1192
Chapter LXIII. THE TREATMENT OF SEX OFFENDERS	1204
1. The solutions applied in Poland	1204
2. Experiences of other countries	1221
Chapter LXIV. GENERAL PROBLEMS OF PREVENTING UNINTENTIONAL CRIMES	1231
Chapter LXV. PENITENTIARY IMPACT AS A WAY OF CRIME PREVENTION	1238
Chapter LXVI. ASSESSMENT OF RESOCIALIZATION EFFECTS IN CONDITIONS OF PENITENTIARY ISOLATION	1256
Additional literature to part six	1274
SUMMARY	1283
ZUSAMMENFASSUNG	1287

LIST OF PROBLEMS

Reviews of victimisation in Germany. Results of the second questionnaire survey on safety and crime in Lower Saxony	96
Financial pyramids	164
Nuclear weapons in a suitcase	234
Interpretation of serial killings	246
Tommy Lynn Sells	254
World Health Organisation (WHO) declaration on the protection of mental health in Europe (selected fragments)	432

Doping-related crime	486
Legal highs	491
European typology of homelessness and housing exclusion – ETHOS	643
Narcissism – personality prone to anger and violence due to unstable self-assessment	732
Violence and murderous frenzy at schools	892
Studies on the genetics of crime	918
Meta-analysis in crime prevention	997
Electronic surveillance	1056
Institution of ‘crime stoppers’	1063
Abuse of children in the Internet	1115
World’s Suicide Prevention Day	1193
Sex offenders database	1216
Penal institution as the site of a concentrated criminal environment. Prison sub-culture	1240